

LEYDUIN

'Een onderzoek naar de vroeger omstandigheden in het Landgoed rond de "Herinneringen" zoals Adriaan Honig die in zijn memoires bercheef.

Samengesteld door
A.J. Honig A.J.22
Aug. 2002.

Inhoud.

I - Inleiding	1
II - "Herinneringen aan Leyduin".	3
III - Lijst van Eigenaren.	11
IV - Familie Van Lennep.	15
V - Oom H.S. en hoe't verder ging	16
VI - Over naar NH Landschap	19
VII - Jacob v. Lennep's "Ode aan Leyduin".	19
VIII. Speuzen naar Onzichtbaar Verleden.	22

Na een eerste wel erg vage herinnering begon ik me weer ten eerste in het Landgoed te interesseren toen ik het tegenkwam in de memoires van mijn overleden oudste broer Adriaan AJ-zoon Jonig. Hij wijkt er op eens zo van zijn gebruikte stijl of dat de lezer wel moet opmerken: kijk, daar heeft hij zich wel intens gelukkig gevoeld! "Herinneringen aan Leijduin" is de speciale ondertiteling van deze episode. Een boekje met dezelfde titel schreef ik toen voor de kinderen en kon dat goed illustreren met familiefoto's en wat gewassen tekeningetjes.

De kinderen toonden er de laatste tijd zoveel belangstelling voor dat ik met ieder apart een bezoek organiseerde. En ze waren verrukt! Maar we vroegen ons af: wat is er uit het verleden nog aanwezig? Niet zo erg veel. En totaal niets van de "Huizen Leijduin": Achtereenvolgens: 1. De Hofstede, 2. het houten "oude" Huis uit 1803, 3. het stenen "nieuwe" Huis uit 1875 zijn verdwenen. Alleen van het laatste staan er nog bijgebouwen. Op het terrein zijn er nog wel de zaken als De Beek met de cascade, de Belvédère en de ooftkelder. Ik vind er zelfs de plek terug waar mijn moeder haar aquarel van de Beek maakte: die kromme beek steekt er nog steeds uit de oever. Is alleen heel wat dikker dan in 1903!

Bij de laatste wandeling raakten we in gesprek met de beheerder Ron Dam van de eigenaar "Het Noordhollands Landschap". We maakten de afspraak voor een speciale rondrit in zijn bedrijfsauto.

mobiel over de drie nu heerenigde buitenplaatsen.
En die werd een groot succes nadert die 26e april 2002
begon er een nieuwe speurtocht naar het verleden
in wat ongebruikte literatuur en wat teruggevonden
foto's.. Dit beschreven in een toegevoegd hoofdstuk als
bestruit. Het herschrijven van het boekje was zoals
de lezers zullen zien zeer de moeite waard.

Een groot mysterie blijft de vraag "Wat heeft dit
Leyduin nou toch? Steeds weer hoor je van: Ik wist
niet van het bestaan af. Ik kom er, door welke reden dan
ook, in terecht en ik ben er verrukt van, gek van, of
onder de indruk van.....

Lees dit maar,
Bezoek het maar,
Je zult 't ervaren!

Sept. 2002.

II. "Herinneringen aan Leyduin"
uit de memoires Adriaan Honig

Zomer 1915

Om half vijf in de middag trilt de lucht boven de weilanden, verhit door de warme zomerzon. De koebeesten staan, al herkauwend opeengedrongen, af-en-toe met hun staarten een hinderlijke vlieg wegslaand, geduldig op hun deurt te wachten om gemolken te worden.

De boer, gekleed in zijn blauwe verschoten kiel, zit op zijn T-vormig melkers krukje onder één van zijn beesten en knijpt door ritmisch bewegen van zijn handen de melk uit de uier, waardoor zich dunne straaltjes vormen, die periodiek schuimend in de melkemer terecht komen.

De verzamelplaats van het vee ligt vlak bij het ijzereen hek dat het weiland van de ezlangs lopende weg scheidt. Op onze middagwandeling zijn we hier aangekomen en staan het melken gaaf te slaan. Over de groene weide, met in de verte een bosrand en hier en daar een eenzame dikke boom erop heb je vanaf dit punt een prachtig uitzicht.

De zwoele lucht, gemengd met de geur van des, gras en koemest verhoogt de sfeer. We blijven dit beeld in ons opnemen en leunen tegen het hek tot dat de boer ons, als bij gewoonte, vraagt of wij wat melk willen hebben. We gaan graag op zijn aanbod in: want wat is er lekkerder dan melk-zó van de koe! (moeder zegt altijd: smaakt naar noten). Nadat we hem voor deze tractatie hebben bedankt gaan we verder

op onze wandeling, De weg verlaat het weiland om in het bos te verdwijnen. Gelijkvloers gaan we voort op ons pad, dat overwelvd wordt door de bomen. Links begint een langgerekte heuvel, bezet met jonge beuken. Het bladerdak is hier zo dicht dat de zon de helling niet kan beschijnen. Boven staat een uitkijk. Uit de felle zon gekomen vinden we het hier bepaald donker. De glooiing van de heuvel is bedekt met een oranje-rood gekleurde deken van afgevallen rottend blad. Boven ons staan de bomen nog volop in het groen.

Dat alles bij elkaar maakt een onverzgetelijke indruk op ons. Evenals een onder het blad bedolven huisje dat we iets verderop zien. De ooms plagen ons altijd door te vertellen dat er een slechte boom in woont. Daar stellen we onderzoek naar in. Kruipten op het dak en schreeuwen er in de schoorstenen om te kijken of de kuzel tevoorschijn wil komen. Ook na op de deur geklopt te hebben is ons dat nooit gelukt. Later is ons verklaard dat het om een aardappelkeleberg ging, waar de wintervoorraad in opgeborgen werd.

Als we het huisje voorbij zijn maakt het pad een bocht en splitst zich een pad af dat recht-toe-recht naar de top van de heuvel voert. Daar staat een ruïne als overblijfsel van wat eens een koepel was. Van hieruit is er een groot gedeelte van Leyduin te overzien.

Na er even wat uitgerust te hebben dalen we weer af en volgen de weg die aan het einde een S-bocht maakt en daar bij het houten huis uitkomt. De toegang tot het schelpenplein aan de voorkant wordt gemarkeerd door een groote lindenboom, waar omheen een buxushaag groeit. Het knisperen van de schelpen onder onze voetstappen en de reuk van de buxus planten

Op de grond een paar visbunnetjes met gaafjes in de deksels. Ze roken echt naar vis. Trouwens de hele werkamer rookt naar vis en wild. Het was er wel erg donker. Maar dat maakte de sfeer door de attributen alleen maar geheimzinniger. Het nodigde tot avontuur.

Nog een donkere ruimte is de keuken, er naast. De ramen zijn klein en schaars. De lange aanrecht met de gootsteen, waarboven de pomp verhoogt de somberheid. Het enige licht komt van de weerkaatsing door het goed gepoetste koperwerk. Daarvan is de knop van de pompzwerfel een blikvanger.

Het hoge ronde witte karton mutsje van de dienstmeid verspreidt ook nog wat licht, ja, echt: het mutsje en de pompzwerfel knop zijn de enige gezellige dingen daar...

En de gang die van voor naar achter loopt dan? Even donker. De voorkant van het huis is de zonzijde. Daar is de eetkamer met de grote ronde tafel waar omheen een groot aantal mooie ekerke spijlstoeltjes met zwart zitvlak. Achter is hier de salon, waarvan ik mij de inrichting niet meer zo goed voor de geest kan halen. Links is dan de zijkamer

Boven de drie of vier slaapkamers. Hier van hieromheen ik mij de witgeverfde kasten en bedden. De matrassen zijn stijf gevuld met zeegras, dat is gedroogd wier uit de Zuiderzee. En daar slaap je hard en gezond op als je bij Oma logeert!

Twee vaders op de grut.

Maar nu terug naar buiten, waar de sterren
en de kerkdommel met Janhagel lichten zijn opgetrild
Daarvoor in de plaats zijn de sterrenpleinen naar
buiten gebracht. Oma, de tante en mijn moeder veran-
gen een glimlach tussen jongens of een veldmaaije. De
soms en doet geen aan de zacht lichte. Een van Lenny
leer niet meer hij zijn in teek overleden. Ik kan hem
alleen van Julia, alle een klein gezicht tonen met een
viele jurecht en een. De een gabra lichte half op het
geplande hoofd. Het indrukscheldende was voor mij
en groot inwijde tegenbetoning waarop hij te paard
is opbeeld. Dit hing op de bevingen van zijn huilt
"Pestilent" aan de blazen weg de (na "Clematis").
Het gaf mij altijd het gevoel van "was vloer". Het
eigen stuurings weet ik niets over hem in verstellen
omdat hij vrie het laatste van mijn ouders overleden.

—
Door de sterren is de stemming van het geel.
Iedere avond opgelopen. Oma licht zuren naar klok.
Laden om de grappen die haar kinderen maken.
Ze vraagt Piet aan Hendk of hij nog een Bennedendier
voor hem heeft. Oma vraagt wat de jongens vanmen
bedelen. In den vertell Piet opgeworpen alshierom
het verhandt.

Op een morgen waren de jongens 's morgens vroeg
gaan vliet in de Lichte Vaart. In een paar uur wil
denen wat een vigoerij opzetten. Riemand had iets
ruik naar op zich. En toen werd Hendk er op uitge-
comden en in Bennedendier wat vigoeren te kopen.

Hendk vertourde het. misschien doodde?, niet na.
Hij was nogal op de penning en de tabak durt.

Hij ging op weg en kwam met zijn oude koffer. Hij
loopt zacht en vrolijk zongt:—

Al vrolijk stak dat de kwallenlijf openlijk
was, want er verrijfelde zich een onbeschrijf-
lijke stank. Sinds die gebeurtenis werden Henk's
kwallen "Wasserscheeters" genoemd.

Hoe hals geëchtte vloed het een kwallijf ver-
hoort? "Dank u wel voor Henk!" en men hoort in lachen
uit. Zelf om schater in haar stem, waarbij de linker
hand op haar stek leunt en de andere naar haar hals
geeft. "Dank u wel, het vaders voor het vaders namens
vaders vaders op vaders vaders Henk. Sighen!"

De kwallenlijf komt tot een einde, zodat we
na een goede afleiding lucht met een vloed op weg
gaan naar Om's grote stenen Tijdschik, waar we
liggen... Ook voor die hals een grote schikje. 8
Sinds een stichting sticht naar de vloed, rechts
stom het raam van het veldje kamertje waarin wij
met Jef eten. Voor de vloed. Sigh, de kwallenlijf
komt van hert veldje veldje veldje veldje. Hij komt
veldje hert veldje op hert. Hoe naar rechts de vloed
met de kwallenlijf veldje. Hoe veldje veldje veldje
de thee veldje. Te veldje als dat niet veldje
de kwallenlijf veldje.

De "grote mannen" veldje het veldje in de grote
veldje waarbij, veldje het veldje de veldje
in het veldje veldje veldje. Veldje veldje veldje we met
Jef veldje een hert veldje, veldje we de grote veldje
veldje veldje veldje veldje veldje veldje veldje
veldje veldje we veldje veldje veldje veldje veldje
De veldje - veldje veldje veldje

aan de achterzijde. Van daar heeft men een mooi uitzicht over weide, omzoomd door bos. In de verte een groot ooievaarsnest, waarop elk jaar een paar neerstrijkt. Onder langs loopt een weg waarlangs wij ook vaak wandelen. Daar aan ligt een gebouwtje dat als beljatzkamer ingericht is. Verderop komt dan de tuurner schuur die naast de ommuurde moestuin ligt. Onder de leiding van de tuinbaas Taxe niet worden daar allerlei groenten, bloemen en planten - en ook fruit gekweekt. Langs de zonnige muren staan er perzikkomen. Onder glas worden onder meer tomaten (iets nieuws!), komkommers en meloenen grootgebracht. Heerlijk voor een kind om in een moestuin rond te dwalen en de vele geuren op te snuiven! In één hoek van de tuin hangt er een zoet-zurige geur: Hier zitten een paar vette varkens in hun kot.

9

Op de terugweg komen we nu bij de arbeiderswoningen uit, voor de tuinbaas en de koetsier Bertus. Waar hun personeel woont weten we niet. Annex ligt het koetshuis met stalling voor de paarden. Van de voertuigen vind ik vooral de Victoria met de brede platte houten velgen het interessantst. Met deze wagen kan Dom bij het jagen door het vulle duinrind rijden. Nimmer heb ik er een tweede exemplaar van gezien. Het moet wel iets heel bijzonders geweest zijn.

Wanneer we van de stalling naar huis lopen komen we bij de Beek, die, van de Waterleidingduinen komend door Leyduin stroomt. Vlak bij het (nieuwe) huis maakt hij een schilderachtig watervalletje:

de Cascade . Als we het huis binnengaan , dan staat Oom ons al op te wachten in de salon:
Hij staat wijdebeens midden in de kamer , en nodigt ons uit om tussen zijn benen door te kruipen
Wanneer we dit doen begint hij opeens te zammelen met zijn sleutelbos in zijn droekzak!!

Natuurlijk zou er over Leyduin nog veel meer geschreven kunnen worden . De weinige overgebleven foto's laten daar nog een beetje van zien , zoals de stijl van leven . En die van de huizen , De schilderachtige witte houten bruggetjes over de Cascade en de vijver , waarop de Familie zo dikwijls gefotografeerd is .

Herinneringen . Ze zijn zo moeilijk vast te leggen op een manier die begrip opwekt . Toch heb ik met dit verhaal een geslaagde poging daartoe gedaan en iets weergegeven van mijn indrukken en vooral van de sfeer die er op Leyduin heerste . De sfeer die ik in mijn prille jeugd tijdens onze jaarlijkse zomervacanties zo dankbaar heb mogen proeven . Zo lang geleden ...

Tot zover de memoires van
Adriaan Horig A.J.zn
1908 - 1994

De strook in de Tuwte vande hoge strandwallen was al vroeg bewoonbaar waddengebied. Er zijn daar heel wat sporen van opgegraven.

Van Leyduin is voor het eerst sprake in 1596: Dan gaen Huis Schuur en Erve, groot 60 morgen, eigendom van Nicolaas vander Werve over aan Engelste Huygensdochter, de weduwe van Jan Frans Sluyswachter. Het is dan nog eën van drie hofsteden met "De Rel" en "De Cakelzie".

1605 - De erven Sijmon Fransz. worden eigenaren.

1627 - Lijstbeth Gerritsdr Duquin verkoopt het Goed aan Egbert van Bosvelt voor 3.200 gld.

1630 - Gerard van Teijlingen, burgemeester, koopt het.

1642 - Dochter Maria Solengre van Teijlingen erfhet. Ze draagt de helft voor 3.700 gld over aan de weduwe Annetje van Bosvelt-Deijmans; en het jaar daarna ook de andere helft voor dezelfde prijs.

1687 - Cornelia Brouwers, wed. Adriaan van Bosvelt is in het bezit van 14 morgen grond.

1699 - Zij verkoopt de hofstede aan Johan Romswinkel voor 18.500 gld. Zijn moeder is een dochter van de eigenaar van "Elswout" te Bloemendaal, Overveen.

1717 - Johan R. verkoopt Leyduin aan Nicolaas, Emerentia en Cornelis van Loon, kinderen van Adriaan Nicolaas van Loon voor 19.000,- gld. Zij kopen er voor 300 gld een deel van "De Rel" bij.

1721 - Zij kopen de hofstede "De Rel" van het Burget-

Weeshuis te Haazlem met ongeveer 23 morgen grond voor 6.800 gld. Zij brengen in de Beek de CASCADE aan. De Boerderij wordt bewoond door Nicolaas van Loon, die een vinkenbaan houdt.

1739 - Nicolaas koopt uit de nalatenschap van Jan Trip van Beckenrode De Kleine Achterkoekkoek met Huis, Stalling en Boomgaard en ongeveer 3 morgen grond voor 1900 gld. De laatste bewoner zal in de 19^e eeuw Van der Hulst zijn, alias "De Koekkerk".

1742 - Emerentia sterft als laatste van de 3 Van Loon's - Jan "de Jonge" is haar erfgenaam.

1748 - Deze schenkt Leyduin aan zijn zoon Jan uit zijn 2^e huwelijk met Maria Cornelia Munter. Zoon Willem uit de eerste echt met Machteld van Loon erkent de schenking.

1752 - Jan van Loon - de jongste legt een vinkenbaan 12 aan in het noordelijk deel van Vinkenduin.

1759 - Hij bouwt een stenen brug over de Houtvaart.

1760 - Ook nog een aanlegsbegint aan de Leidsche Vaart.

1767 - Jacob Hop, eigenaar van Koekkoeksduin schenkt een strook duin langs De Rel.

1769 - Jan van Loon koopt de hofstede "Eijkendos de Kakelave" groot 7 morgen voor 7.350 gld. aan de Houtvaart, "direct ten Noorden van de Manpods-laan.

1770 - Hij bouwt bij deze laan een schuithuis.

1792 - Hij overlijdt, Zoon Jan erft het vergroot Leyduin en koopt Koekkoeksduin van Jan van Eijs, inclusief de "Achterkoekkoek".

1798 - Een jaar na de dood van zijn moeder verkoopt

hij Leyduin, toen 63 morgen groot, aan mr Van Naamen van Scherpenzeel en de beide Zonnessen voor 36.800 gld. Deze sloopt de hofstede en bouwt een nieuw Huize Leyduin (later: "Het Oude Huis"; genoemd). Het is van hout. Styl: empire. Gereed 1803.

1804 - Van Naamen verkoopt, gesplitst in 20 morgen grond en 43 morgen beplant duin in erfpacht aan Hendrik van Geenhuizen, sloper, tegen betaling van 4.000 gld. contant en 10.000 gld. verstrekte hypotheek: Er is een malaise na de franse tijd!

1807 - Van Naamen koopt terug: 28.000 gld.

1808 - Prof. David Jacob van den nep van Het Manpad koopt het noordelijk deel van De Rel als grens Leyduin "met opstellen en de Cascade voor 11.000 gld. Hij was al sinds 1803 eigenaar van "Marienbosch" en "Marienduin", een duingebied groot 298 morgen, dat tot aan Zandvoort reikte.

1813 - Van Naamen verkoopt het zuidelijk deel van Leyduin dat grensde aan Woestduin aan Jkvr Lucretia Johanna van Winter "met boerenhuis en 10 morgen weiland voor 6.300 gld. Dit moet wel de kakeleze zijn geweest. Hillegonda van Orsoy, Lucretia's halfzuster koopt "een huis, schuur en paardenstal op Leyduin van Sijmen Kost" voor 1.000 gld. Restant van de hofstede?

Anna van Orsoy van der Poortten had 2 dochters: Hillegonda en Cornelia Christina uit haar eerste huwelijk. Als weduwe hertrouwde ze met Peter van Winter, die haar een dochter Lucretia schonk.

Cornelia trouwde met prof. David Jacob v. Rennep; Lucretia met Jkvr Six van Winter

1826 - Lucretia van Winter koopt het door D.J.v L. in 1808 verkregen bezit grenzend aan Woestduin voor 5000 gld.

1830 - Hillegonda van Orsoy overleden. Even zijn in de eerste plaats de kinderen van D.J. en Cornélie: mr Jacob v. Lennep, Landsadvocaat, dichter en schryver, en Anna Louise van Lennep, 2e echtgenote van Hendrik Aernoud van Lennep. (zie stamboom v. L. op blz 15). Maar ook Hillegonda's halfzuster Lucretia Six van Winter en Anna C.A. van Loon v Winter. Hendrik Six v Winter wil Hillegonda's wens nakomen: Leyduin hevenigd te zien. Zo neemt Anna Louise van Lennep, die al eigenares van Vinkenduin is, Leyduin en boerderij 'LeeRust', Lucretia's erfdeel van 18.000 gld

1852 - prof. D.J.v. Lennep staat vrijwillig grond achter Mariënd Bosch af ten behoeve van de Amsterd. Waterleiding Maatschappij. Hij verkoopt 1.45.87 ha voor de bouw van een machine gebouw en dienstwoningen.

1853 - De Van Lennep-van Lenneps verkopen dijngrond voor te graven kanalen aan de WLMij voor 1500 gld per ha. . Cornelis v. L., burgemeester van Heemstede en Bennebroek komt door vererving in het bezit van de weilanden "ten westen van de spoorlijn naar Leiden.

1855 - Hendrick Samuel van Lennep ("oom", voor de familie) gehuwd met Anna Cecilia van Zeghen exst Groot-Leyduin van vader Hendrik Aernaut, die in 1854 de hofstede "Mariënduin van Cornelis koopt, Oom's beleid volgt in V, blz 17.

Prof. Mr David Jacob v. L.
1774 - 1853, MANPAD

1^e Wv. Christina van Orsoy T1816
2^e Wv. Anna Catharina v. de Pol

Mr Jacob woestdruin. 1802 - 1868 Wv. N.S.W. Riegel	1 ^e Anne Louise v. L. 1807 - 1880 2 ^e Wv. Hendrik Arnoud v. L.	2 ^e 2 dochters 5 zonen.
---	---	--

Elizabeth Jacoba David Rahuser	Hendrick Samuel - 1914 A.C. van Seghen	David Jacob - 1842	Gerard Louis 1845 - 1906 A.S.C. Kreijbe
-----------------------------------	--	-----------------------	---

7 Anne Louise 1839 - 1924. "Annie" A.X. Broos	8 Johan Pieter 1881 - 1953 "Piet" ongehuwd	9 Hendrik Arnoud 1882 - 1947 "Henk" ongehuwd	10 Elizabeth Jacoba 1883 - 1972 "Aes" A.J. Hendix
5 Anna Geellia 1885 - 1974. "Cik" B. Paster "Ru"	6 Gerard Louis 1886 - 1888 -	7 Teene Agatha 1889 - 1972 "Jeen" L. Evcoard.	8 Johan Frederiek 1890 - 1961 "Frits" Wv. W. van Holtke
9 Willem 1891 - 1949. M.v. de Heiden	10 Arnoud 1893 - 1972 Zus v. d. Linde - Jaaks Kakte	11 Louis 1897 - 1973 Mila v. d. Broege - Miltje de Roo	

DEONIG

Antie van 1908 - 1994 Helenneijzen	Anna Sophia Christina 1910 -	Albert Jorden 1914 - doelje	Elizabeth Jacoba 1916 -	Anne Louis 1919 - 1929	Willem Frederiek. 1924 - 1994
--	------------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------	---------------------------	-------------------------------------

16

Mr. Henrick Samuel van Lennep

V. Wie was oudoom Henrick Samuel ?

Weer uit de memoires van Addy Honig :

Ik herinner mij hem als iemand met een flink postuur, een zonnig gezicht met schittervoogjes achter een dun brilletje en wat kalend grijs haar. Als weduwnaar ging hij altijd in het zwart gekleed. Buitershuis gedeukt met een zwarte bolhoed.

Hij moet een zeer vermogend man geweest zijn. Van beroep advocaat, directeur NV. Verzekering Maatschappij "Vesta" en lid van de Amsterdamse Gemeenteraad. Bewoner van een prachtig herenhuis aan de Heerengracht N° 384, waar hij echter alleen in de winter verbleef. De zomer bracht hij door op zijn grote buitenplaats "Leyduin". Een kostbaar bezit, gezien de hele dubbele hofhouding die hiervoor nodig was. 17

"Oom" was gehuwd met Anna Cecilia van Eeghen, zij ontviel hem in 1903 door de dood. Uit het huwelijk zijn geen kinderen voortgekomen. Waarschijnlijk was hij door dit gemis zeer gesteld op zijn neven en nichten, de kinderen van zijn jongste broer Gerard Louis.

Dit gezin bracht de zomervacantie altijd op Leyduin bij hem door.

De lijst van eigenaren moet met Oom als volgt worden voortgezet :

1855 - Henrick Samuel van Lennep, getrouwd met Anna Cecilia van Eeghen, erfde Leyduin van vader Hendrik Aernout, die in 1854 de boerenhofstede Marienduin had gekocht van Cornelis van Lennep. Hij be-

betrekt Huize Leyduin, het "Oude" huis uit 1803.

1874 - Henrick S. bouwt elders op Leyduin zijn ste-nen Huize Leyduin, het "Nieuwe" huis met koetskuis en paardenstal. Tot 1890 is het Oude huis het vacante ver-blijf van zijn moeder en daarna ook voor de weduwe van broer Gezaad Louis en haar gezin.

Beide Huizen hebben dus gelijktijd gefunctio-neerd.

1890 - Henrick S. erft "Vinkenduin" van zijn moeder.

1892 - Hij koopt het zuidelijk deel van Koekkoeks-duin van zijn neef van vaderszijde: Een stuk van "Bethenrode", J.F. van Lennep, uit diens nalatenschap.

1911 - Hij staat grond af aan de W.M. voor een spoorwegje dwars door het landgoed Heer. Leyduin wordt zo van Koekkoeksduin gescheiden. Het smal. 18 spoor dient voor de afvoer van het duinzand dat bij het graven van de kanalen vrijkomt. Het wordt ver-scheept naar Amsterdam en daar gebruikt voor het ophogen van het bouwterrein van de nieuwbouwwijk De Jordaan.

1914 - Oom overlijdt. Hij heeft geen kinderen zijn jongere broer is reeds eerder overleden. Diens kinderen erven Leyduin dat dan 100 ha groot is. voor de successie gewaardeerd op fl. 259.600.-. Ze brengen hun bezit onder in een Nv.

1920. - Ze verkopen "Leyduin" aan C.J. van Tien-hoven. Deze doet het in drie stukken van de hand: Leyduin aan P. Dorhout Mees, Vinkenduin aan mej. A. Prins en W. Prins, Koekkoeksdun aan M.C. Koning.

1996 - Stichting Noordhollands Landschap komt via de Prov. Staten voor f. 100 tot het beheer

over Leyduin, Woestduin, Vinkenduin en Benne-
broekerbos.

VI - Over naar Noordhollands Landschap.

3 maart 1996 bericht het Noordhollands Dagblad:
"Noordhollands Landschap neemt vier buitens over"
(en noemt ze op)"

Een kwartet landgoederen in de binnen duin-
rand van Zuid-Kennemerland tussen Heermatede
en Bennedroek. Sinds gisteren flonkerende
parels in de kroon van de Stichting. Provinciale Sta-
fer heeft officieel ingestemd met de overdracht van
het cultuurhistorisch erfgoed aan de Stichting die
dit jaar haar 60-jarig jubileum viert. Directeur 19
Jan Teeuwisse kan zijn geluk niet op: "Hiermee is
een heel lang gekoesterde wens, die teruggaat tot
de oprichting van de Stichting, eindelijk in vervul-
ling gegaan. Een echte mijlpaal. Op 21 september is de
publieke overdracht. Vanaf 1 Januari 1997 voert
NHL het feitelijke beheer over de antieke buiten-
plaatsen. Qua natuurwaarden voegen de land-
goederen veel extra's toe aan hetgeen we al koes-
terden"

VII - Jacob van Lennep's Ode aan Leyduin.

In een van zijn dichtwerken "Legendem. Aedegild"
looft hij Leyduin als volgt in de 6e zang: Dze
màg hier niet ontbreken!

"Leyduin"

Geen lentetijd, verciert met rozelaven,
Geen zomermaand, gehuld in warmen gloed,
Kan 't nasaisoer in schoonheid evenaren:
De najaars zucht is voor mijn boezem goed!

Hoe lieflijk is 't langs bosch en beemd te dwalen
Als de ochtenddamp, die 't aardrijk heil bedekt
Voor d'ademzucht van 't Zuiden opwaarts trekt,

Als de eerste kecht van flauwer zonnestralen
Op 't boomstruweel en rimplig etzengroen
In drop bij drop den nachtrijn smelten doen,

Als wêer de borst, beklemd van 't zomerbranden
Verlichting smaakt en vrijer ademhaalt;

Als 't lief toneel der blide lustwateranden
Met weidsche pracht van duizend kleuren proakt,

Als 't vooglenheer, het kille noord ontweken,
Voor 't zacht genot van zoete zuiderstreken
Op vlugge wiek in d'overhaaste vlucht
Zijn afscheidgroet ons toezingt uit de lucht:

Wat heb ik vaak in Leyduins groene dreven
Met dank'bre ziel dat zalig heil gesmaakt

Die kalme vreugd, slechts door natuur gegeven,
Die't hart verrukt, den boezem ruimer maakt.

Wat heb ik vaak als 't glinstrend morgengloren
Met schuinsen blik door 't nevelkleed kwam boren,
Heromgedoold in zoete mijmerij!

Dan was mijn geest van bange zorgen vrij
Geen kommer kwam die zielsgenieting stooren.

Ik ademde .... en mijn zucht was poëzij,
Ja, Poëzij en heilig, heilig zinverrukken,
Maar ach, té rijk, té groots om uit te drukken

21

'k voelde dan hoe hooggestemd van Geest,
Natuur, uw schoon,
Maar ach, mijn onmacht meest!

niet meer iets van onze tijd?
beoordeel dat maar eens
na een bezoek aan Leyduin!

VIII - Speuren naar Onzichtbaar Verleden.

- Dit zoeken begon eigenlijk met de uitnodiging van beheerder Ron Dam voor een rondrit op 26.04.92. Het mooie weer was net voorbij, maar we hielden't droog. Eerst koffie in de keeb. Ik gaf hem het laatst herziene boekje en kreeg van hem copie scriptie van Jan-Willem van Velzen uit 1995. De rit voerde achtereenvolgens door Ley-, Vinken- en Woestduin. Een soort van inventarisatie dus.

Terug in de keeb kwam het gesprek over het weiland waar wij op uit zagen en de gebouwen die er nog stonden waaronder een Koetshuis en Stal. Ron opperde de mogelijkheid dat hier het "Oude Huis" gestaan had, wat wij niet zo geloofden. Thuis op zoek naar de waarheid. 22

Over de onzichtbare gebouwen vond ik dat er ooit vier maal een "Huis Leyduin" bestaan heeft, n.1:

- 1 - De Hofstede Leyduin, met weiland, gelegen op de vlakte tussen de strandwal en de Leidse Trekvaart. Het goed grenst ten zuiden aan de Hofstede "De Kakeleye", en ten noorden aan de Hofstede "De Reil". Samen van Woestduin tot en met de gebouwen van de Amsterdamse Waterleiding Mij. Waar die grenzen precies hebben gelegen is niet bekend.
- 2 - Het houten empire "Oude Huis", gereed gekomen in 1803. "Om ging het gebruiken als zomerverblijf en voor de jacht. Sedert 1874 mocht schoon zuster, wecluwe Gerard Louis, er de zomertijd in doorbrengen.

Om 'n buuppelje ovec de kerkade :

Onse	Feldt	Ad	Arcevaud	Vader	Seheln
PL.	AL	PL	PL	Henry	Geest
					PL

2. Het Huis "Nieuwe Huis" van Om was gebouwd met de bijgebouwen in 1910.

4. Het huidige Huis "Leyden" werd in 1910 gebouwd op een nieuw stuk over de ruïne van eigenaar Jochum-Mess.

Grondstuk: P. M. v. v. 1 en 2 misschien 1 en mocht een Huis "Leyden" op de plek van een vorig gebouw.

P; 1 en 2 bleven tot en met 1920 naast elkaar bestaan.

Als hebben de volgende gegevens:

Tichtuur mannetje:

Kerkhuis/stal 1914	.	de Beek	23
Bijland huisje 1911	.	de Grotte	
Woningen	.	de Buitenlaan	
de ontkelder	.	de veldingpoel	
het landhuisje	.	de Pyre	
de Salindere	.		
de legging veldje	.		

Oversch door "aanwettig"

In hoofdzaak gaat het hierbij om de herten. De gegevens mochten kunnen worden verdragen uit de moerres, Dijkbouw en vooral uit de herten en plattengroden. De moer helpt ook het totaal een beetje mee.

Het Oude Huis van 1814

Aquarel van Meester
Van der Meer.
Dezelfde architect
op de linker

achter.

De vol van het woelingshuis blijft onduidelijk. Het wordt handmatig met het Oude Huis van 1814. Door de vermeende gelijkheid. Zijn daar starten er niet veel foto's in omloop van het Oude Huis buiten de Van Oranjesfamilie. Soms worden er zelfs de jaartallen van het Oude van het Tweelingshuis toegevoegd. Is het wel 18 oud als men daaruit afleidt?

De zaak Oud of Nieuw op de linker afbeelding werd duidelijk opgeheldert, want Noord-Nieuw is vermeld op pagina 104: "De Nieuw is een schilder voor zich en de Oude Anna Cecilia van Oranje" vlak bij de Cascade" en nieuw huis bouwen." Aan het einde van de wereld van de Oude. Het Oude Huis - stel en het bijzame 24 van de Oude vermelden de project.

Van der Meer heeft ik een copie van een plattegrond van het Oude op school 1814 die ik kan bezorgen het jaar 1814. Daarop is aangegeven het ontwerp de Oude te bouwen. Het was mogelijk van de Oude van een ynternden foto een plaats te geven.

Terwijl de Oude ik weet een ontdekkings: Bij, op over de Cascade heeft een witte brug gelopen met als blinde. Aan: het land, naar de Oude leuning. Zijn pas vertrokken en de Oude werden erop gefotografeerd. Mijn oude huis met het Oude zich deze "Oude Huis" van de Oude Oude!

En nu 2 Oude bevindt zich dan wel het Oude Huis?
Er is het volgende over bekend:

Gebouwd op het terrein van de Oude met de naam Oude. Gebouwd in 1814. Het Oude

empire-achtige trekken. Het was bereikbaar "via een brug over een vijvec". Gelegen tussen de hofsteden: ben zuiden de Kakeleye en ten noorden De Rel, op de binnenwand achter de bedoste strandwal.

We komen de plek voor het eerst tegen in de Heerinne-lingen. We moeten tenminste aannemen dat ze daar hun wandeling begonnen zijn. Ze zeggen dit niet. Ze staan ineens naar het melken te kijken bij een weiland, dat bij Leyduin hoorde. De boer kent ze

Mijn zuster laat ons op een krabbel zien hoe het bij de entree eruitzag :

Op bijlage 3 van Velzen komt dit een keer voor. Bijlage 4. kaartje 7 is een duidelijk detailtekening ervan.

De Beek eindigt opeens in een gat. Gaat hier 25
 ondergronds omdat Springer er een weg moet leggen. De Beek komt even verder weer boven...als vijvec!
 Het -vormige huis daar móét het Oude wel zijn. Op een familiefoto kan je zien dat er een aanbouwtje aan de zijwand zit: achter de boom met de burushang.

Achteraf hadden we de plek best eerder kunnen bedenken. De kinderen gingen toch 's-avonds "even" in het andere huis iedereen een goede nacht wensen en met Juf een omarmetje maken. Bovendien brengt de nabijheid de lengte van de wandeling terug tot een proportie die voor kleuters aanvaardbaar is.

Eerder uitte ik mijn twijfel of het Springerontwerp ooit werd uitgevoerd. Is maar gedeeltelijk terecht geweest: alléén rondom het nieuwe Huis. In het totaal-plaan zou het Oude Huis en omgeving zijn verdwenen.